

KLIIMAMINISTEERIUM

Urmas Maranik
MTÜ Looduse ja Inimeste Eest
mtu.loodus@gmail.com

Teie 25.02.2025

Meie 28.02.2025 nr 7-15/25/435-5

Ebatäpsused seoses müra ja selle normtasemetega

Austatud Urmas Maranik

Vastuseks teie 25.02.2025 kirjale selgitame veelkord Eesti, Euroopa Liidu (EL) ja WHO müra normtasemetega ja soovituslike normide erinevust. EL ja WHO soovituslikud normid on määratud aasta keskmise mürataseme hindamiseks. Eesti normtasemeid saab rakendada vajaliku ajaperioodi jaoks. Mida pikem on hindamise periood, seda madalam on ka lubatud tase. Näiteks viljakuivateid, mille ventilaatorid põhjustavad aastas 3 töökuu jooksul kõrget mürataset, ei saaks EL ja WHO soovitude alusel pidada mürahäiringu allikaks, sest 9 mittetöötamise kuu ajal nad ei tekita müra. Eesti normide alusel saame aga hinnata 3 töökuu häiringut. Seega ei ole Eesti, EL ja WHO normid võrreldavad.

WHO suuniste (Environmental noise guidelines for the European region, 2018) kohaselt on soovitatav tagada, et tuulikute poolt tekitatud pikaajaline keskmine helirõhutase ei ületaks 45 dB, kuna see võib mõjutada negatiivselt inimeste tervist (nt põhjustada unehäireid, stressi või ärritust). Tuulikute keskmise öise mürataseme kohta ei ole soovitusi antud, sest puuduvad piisavad tõendid selle mõju iseloomu ja ulatuse kohta.

Mis puudutab teie viiteid ebatäpsustele Taani ja Saksamaa normide võrdlusele, siis täpsemad andmed Taanis tuulikutele kehtivate normtasemetega kohta on dokumendis „BEK no 995 of 26/08/2024 Bekendtgørelse om støj fra vindmøller“. Nimetatud dokumendis on lubatud müratase müratundlikel aladel (planeeringuga määratletud elamu- ja suvilapiirkonnad) 39 dB tuule kiirusel 8 m/s ja 37 dB tuule kiirusel 6 m/s ning hajaasustatud aladel (alad, mis ei ole elamu- ja suvilapiirkonnad, Eesti mõistes maatulundusmaad), vastavalt 44 ja 42 dB.

Saksamaa normid on esitatud dokumendis „Technische Anleitung zum Schutz gegen Lärm – TA Lärm“, milles sõltuvalt müratundliku ala kategooriast, on tuulikute mürale kehtestatud päevased normtasemed 50 kuni 63 dB ja öised normtasemed 35 kuni 45 dB.

Seega ei ole KliMi kirjas müra normtasemetega kohta ebatäpsusi ja Eestis rakendatavad tuulikute müra normtasemed on võrreldavad teiste riikide praktikaga.

Teiseks ebatäpsuseks nimetate oma kirjas, et KliM esitab IARO teksti kohta järelduse, mida tekstis ei ole. IARO järeldused nii Kobras OÜ aruande kui rahvusvaheliselt tunnustatud ekspertide andmete ja õigusaktide pädevuse kohta väljendavad, et kasutatavad meetodid ja järeldused on ebaõiged ning ei hinda ega oska näha kogu tekkiva helispektri ohtlikkust. Seega jääb KliMile ebaselgeks IARO eksperthinnangu mõte või on järeldused mittetäielikult esitatud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Heidi Koger
välisõhu osakonna juhataja

Lisaadressaadid: info@sm.ee, info@terviseamet.ee, vald@pparnumaa.ee

Reet Pruul, 626 0731
reet.pruul@kliimaministeerium.ee